

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30.11.1977, sp. zn. 4 Cz 41/77, ECLI:CZ:NS:1977:4.CZ.41.1977.1

Číslo: 14/1980

Právní věta: Je-li složitelem navrhováno, aby státní notářství přijalo do notářské úschovy motorové vozidlo za účelem splnění dluhu (§ 69 odst. 1 písm. a/ not. ř.), musí státní notářství nejen učinit potřebná šetření k tomu, zda se nalezne vhodný způsob uschování tohoto vozidla, a v souvislosti s tím pak posouditi, zda jde o věc hodící se k úschově (§ 70 not. ř.), ale také uvážit, zda k účelu sledovanému složitelem by nepostačilo složit do úschovy jen doklady k tomuto vozidlu (technický průkaz a osvědčení o technickém průkazu), popřípadě klíče od vozidla, a v tomto smyslu poskytnout účastníku řízení poučení (§ 4 odst. 2 not. ř.) a vést ho k odpovídající opravě nebo doplnění návrhu (§ 25 not.ř. a § 43 o. s. ř.).

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 30.11.1977

Spisová značka: 4 Cz 41/77

Číslo rozhodnutí: 14

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Doprava, Řízení před státním notářstvím, Úschova

Předpisy: 95/1963 Sb. § 4 odst. 2

§ 25

§ 69 odst. 1 písm. a

§ 70 99/1963 Sb. § 43

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Státní notářství ve Znojmě přijalo rozhodnutím do notářské úschovy osobní automobil, který složil do notářské úschovy složitel J. Č. pro oprávněné J. V. a V. V. z důvodu „vymáhání soudním výkonem rozhodnutí částky 10 000,- Kčs od manželů J. V. a V. V.“.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že tímto rozhodnutím státního notářství, které nabylo právní moci, byl porušen zákon.

Z odůvodnění.

Státní notářství přijímá do úschovy movitou věc, která je u něho skládána účastníkem za účelem splnění dluhu (§ 69 odst. 1 písm. a/ not. ř.) v případě, že to povaha dluhu připouští a že jsou pro to dány důležité důvody týkající se věřitele, zejména odpírá-li věřitel přijmout plnění, je-li neznám nebo

nepřítomen (§ 83 o. z.). Přítom základním předpokladem pro to, aby věc mohla být do úschovy přijata, je skutečnost, že jde o věc, která se hodí k úschově a že státní notářství našlo vhodný způsob uschování (§ 70 not. ř.).

V daném případě státní notářství přijalo do úschovy ojetý automobil, který měl složitel J. Č. vrátit na základě pravomocného soudního rozsudku manželům J. V. a V. V. proti vrácení jimi přijaté kupní ceny ve výši 10 000,- Kčs. Státní notářství svým rozhodnutím přijalo tento automobil do úschovy s tím, že bude uložen „v uličce u soudní budovy“; v rozhodnutí se dále konstatovalo, že „účastník byl poučen, že sám nese jakoukoli škodu, bude-li na vozidle způsobena“.

Ze spisu státního notářství není patrné, jakým způsobem mělo být uložení automobilu provedeno, o jakou uličku má jít, zda jde o prostor zastřešený či jinak chráněný, o prostor přístupný nebo ohrazený či střežený a zda a jakým způsobem poškození, zničení nebo ztráty je vozidlo vystaveno (jako např. nepříznivým povětrnostním vlivům, možnosti poškození nebo odcizení vozidla apod.). Z citovaného nesprávného poučení o odpovědnosti za možnou škodu na vozidle, uvedeného v rozhodnutí, vyplývalo, že si státní notářství bylo vědomo rizika s tímto uložením spojeného, a tedy i toho, že zřejmě v konkrétním případě nešlo o vhodný způsob úschovy.

Pokud tedy vzhledem k nedostatku vhodných prostor pro úschovu motorových vozidel anebo i vzhledem k nehmotnosti zajisti úschovu jiným způsobem (viz např. i § 47 odst. 4 jednacího řádu pro státní notářství) 1) nebylo možno věc náležitě uschovat, pak státní notářství mělo před vydáním rozhodnutí uvážit, zda nejsou ve smyslu ustanovení § 70 not. ř. dány podmínky pro to, aby bylo odmítnuto přijetí vozidla do úschovy.

Podle obsahu návrhu šlo v projednávané věci složiteli J. Č. o to, aby mohl v rámci soudního výkonu rozhodnutí, které uložilo jemu povinnost vydat automobil a manželům J. V. a V. V. vzájemně podmíněnou povinnost vrátit přijatou kupní cenu, prokázat, že je splněna podmínka podle ustanovení § 262 o. s. ř. Ze znění tohoto ustanovení však nelze vyvodit, že by soud mohl v takovém případě naříditi soudní výkon rozhodnutí k vymožení peněžité částky jenom v případě, že oprávněný splnil svoji povinnost vůči povinnému spočívající ve vydání auta. Naopak z jeho znění nutno vyvodit, že stačí, když splnění této povinnosti bylo alespoň zajištěno. Jestliže jde o vrácení osobního automobilu, pak kupujícímu jenž proti prodávajícímu navrhuje soudní výkon rozhodnutí pro vymožení peněžité částky, kterou mu zaplatit na úhradu cen, y stačí, jestliže prokáže, že do notářské úschovy byl přijat technický průkaz a osvědčení o něm, týkající se vozidla, jež má být prodávajícímu vráceno. Tím totiž bylo zajištěno splnění závazku, neboť z těchto dokladů vyplývá existence vozidla a bez nich s ním nelze po právu disponovat. 2)

Byl tedy uvedeným rozhodnutím státního notářství porušen zákon v ustanoveních § 69 odst. 1 písm. a) i § 70 not. ř. v souvislosti s ustanovením § 83 o. z. Toto rozhodnutí bylo proto zrušeno a věc vrácena státnímu notářství k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí (§ 242 odst. 1 a § 243 odst. 1 o. s. ř.).

1) Podle uváděného ustanovení jednacího řádu pro státní notářství (vydaného instrukcí ministerstva spravedlnosti z 25. 2. 1964 č. j. 216/64-L a uveřejněného v částce 2/1964 Sbírký instrukcí a sdělení ministerstva spravedlnosti; oznámení o jeho vydání viz v částce 29/1964 Sbírký zákonů) lze movité věci uložit u vhodného schovatele, kterého státní notářství ustanoví především z řad organizací poskytujících obyvatelstvu služby uschování věcí.

2) Viz i č. 34/1977 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek (str. 172).